

Keuzedocument Implementatie Omgevingswet:

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	2
1.1.	Aanleiding	2
1.2.	Doel van de Omgevingswet	2
1.3.	Implementatie: meer dan een technisch juridische vertaling	3
1.4.	Invoeringsstrategieën	3
1.5.	Project : Implementatie Omgevingswet	4
1.5.1.	Project in twee fasen	4
1.5.2.	Samenwerking Best - Veldhoven	4
1.5.3.	Themasessie voor de raden en colleges	4
1.6	Verwevenheid ruimtelijk en sociaal domein	5
1.7.	Leeswijzer	5
2.	SAMEN RUIMTE MAKEN	6
3.	KEUZES MAKEN	9
3.1	Omgevingsvisie	9
	a. Lokale omgevingsvisie: conformeren aan regionale afspraken	9
	b. Beleid fysieke leefomgeving: integreren in de omgevingsvisie	10
	c. Rol van de gemeente: per gebied verschillend	11
3.2	Omgevingsplan	12
	a. Regels: eenvoud, eenduidig en redeneren vanuit de bedoeling	12
	b. Vergunningsvrij, melding of vergunningsplicht	13
	c. Verordeningen: voor zover relevant opnemen	14
	d. Regels op gebiedsniveau: uitgangspunt	14
	e. Uitnodigingsplanologie: toepassen	15
	f. Onderzoekslasten: doorschuiven	16
	g. Het mengpaneel: toepassen	17
3.3	Participatie	18
3.4	Rol raad - college	20
	a. Delen van het omgevingsplan delegeren	20
	b. Voorbereidingsbesluit: delegeren	21
3.5	Diverse onderwerpen	22
	a. Geen commissie voor niet wettelijk verplichte taken	22
	b. Aansluiten bij het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO)	22
	Bijlage 1: Themasesse college en raden	24
	Bijlage 2: Beleid fysieke leefomgeving	27
	Bijlage 3: Categorieën geen verklaring van geen bedenkingen	31

HOOFDSTUK 1 INLEIDING

1.1. Aanleiding

Het omgevingsrecht is omvangrijk en complex. De Omgevingswet is in voorbereiding en bundelt al de wetgeving op het gebied van de fysieke leefomgeving. Daardoor zijn minder regels nodig en wordt de wetgeving duidelijker en overzichtelijker. Ook biedt de Omgevingswet meer ruimte voor initiatieven en lokaal maatwerk. De wet heeft daarnaast gevolgen voor de werkwijze binnen de gemeente. De Omgevingswet is aangenomen in de Tweede en Eerste Kamer. Op dit moment worden de Invoeringswet, de Ministeriële Regelingen, de Algemene maatregelen van bestuur (AMvB's) en de Aanvullingswetten voorbereid.

Wij bereiden ons voor op de komst van de nieuwe wet. Dit is nodig om:

- de organisatie op tijd klaar en ingericht te hebben om te kunnen werken binnen de kaders van de Omgevingswet
- te kunnen werken overeenkomstig de doelstellingen van de Omgevingswet en
- te kunnen werken met de instrumenten uit de Omgevingswet.

Om de organisatie inspiratie, richting en houvast te geven, is het in dit stadium al van belang koers te bepalen. Dit doen we door een kernboodschap met bouwstenen (missies) vast te stellen. Deze biedt de basis om keuzes te maken voor die onderdelen waar de gemeente afwegingsruimte heeft. Hierbij moeten we ons realiseren dat het een proces is dat nadere invulling krijgt wanneer de AmvB's definitief zijn en de teksten van de Ministeriële Regelingen bekend. Dit document biedt richting, maar tijdens het proces blijft er constant aandacht voor verbetering en nieuwe mogelijkheden.

1.2. Doel van de Omgevingswet

Het motto van de wet is 'Ruimte voor ontwikkeling, waarborgen van kwaliteit'. Dit motto is vertaald in artikel 1.3 van de Omgevingswet:

Deze wet is, met het oog op duurzame ontwikkeling, de woonbaarheid van het land en de bescherming en verbetering van het leefmilieu, gericht op het in onderlinge samenhang:

- a. bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit, en
- b. doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke behoeften.

Om de in de wet opgenomen maatschappelijke doelen te behalen heeft de wetgever vier verbeterdoelen benoemd:

1.3. Implementatie: meer dan een technisch juridische vertaling

Een succesvolle implementatie vraagt tijd. We moeten met andere instrumenten gaan werken zoals de omgevingsvisie en het omgevingsplan. Ook moeten onze digitale voorzieningen zodanig worden ingericht dat we kunnen aansluiten op het Digitale Stelsel Omgevingswet (DSO) van het rijk. Maar de verandering is niet alleen een juridische verandering. Het werkveld van de fysieke leefomgeving verandert ingrijpend. Dit heeft grote invloed op de cultuur binnen de organisatie. We moeten anders gaan denken en doen om straks te kunnen werken zoals de Omgevingswet dit bedoelt. Deze verandering is logisch nu de relatie tussen de overheid en de samenleving al in beweging is. Dit vraagt om een andere rol van medewerkers en een andere manier van samenwerken met de samenleving. Het is daarom van groot belang om ons nu al voor te bereiden!

De Zwarte en de Witte wereld...

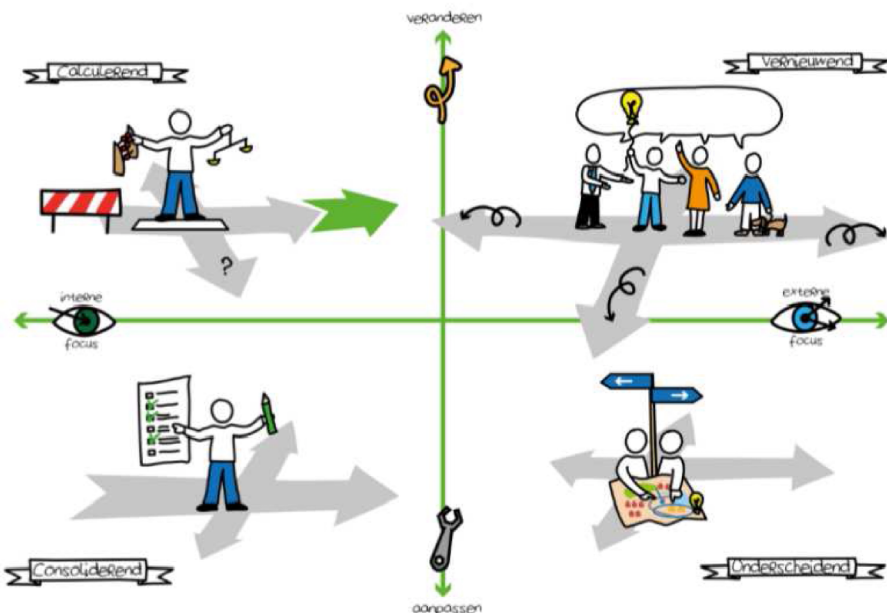
Ik deel uw wereld in, in een zwarte wereld en een witte wereld. Uw zwarte wereld is dat deel dat je kunt vatten in cijfers en regels. Structuurtje, checklistje, blokje, pijltje. Uw witte wereld past fundamenteel niet in een computer of blokjes en pijltjes. Visie, passie en ideeën, de dingen die we softere zaken noemen.

Daan Quackernaat

1.4. Invoeringsstrategieën

De Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) heeft ter ondersteuning van het implementatietraject vier invoeringsstrategieën uitgewerkt:

- Consoliderend: de noodzakelijke wijzigingen conform de wet invoeren vanuit een interne focus;
- Calculerend: gebruik maken van de ruimte die de wet biedt waar dat na afweging van baten en kosten aanwijsbaar voordelen oplevert;
- Onderscheidend: gebruik maken van de ruimte die de wet biedt om in specifieke gebieden het verschil te maken;
- Vernieuwend: gebruik maken van de ruimte die de wet biedt om vanuit opgaven anders te werken.

Tijdens diverse sessies met de raadsleden, collegeleden en medewerkers is nagedacht over deze invoeringsstrategieën. Hieruit blijkt dat het van belang is om op een vernieuwende manier naar de implementatie te kijken. Waar nodig kan op onderwerpen bijgesteld worden naar één van de andere strategieën. Deze lijn is basis geweest voor de kernboodschap en voorliggend document.

1.5. Project: Implementatie Omgevingswet

1.5.1 Project in twee fasen

Het project wordt in twee fasen uitgevoerd:

1. Oriëntatie en koers bepalen
2. Uitwerking

In fase 1 zijn we geïnspireerd door Daan Quackernaat. Ook hebben we ons verdiept in (de geest van) de Omgevingswet, de AMvB's, de Invoeringswet en de Aanvullingswetten. De veranderingen en kansen die de Omgevingswet ons biedt, geeft ruimte om anders te denken en te werken. Dit is uitgewerkt in de kernboodschap.

Daarnaast is de afwegingsruimte die de Omgevingswet ons biedt in beeld gebracht. Binnen deze afwegingsruimte moeten keuzes worden gemaakt. In voorliggend document wordt hier invulling aan gegeven. In fase 2 gebruiken we de kernboodschap en de keuzes om het project verder uit te werken.

1.5.2 Samenwerking Best - Veldhoven

Met de doelen van de Omgevingswet in het achterhoofd hebben Best en Veldhoven besloten om de implementatie van de Omgevingswet gezamenlijk op te pakken.

Voordelen van de samenwerking kunnen als volgt worden samengevat:

- snel de inhoud van alle relevante wet- en regelgeving doorgronden;
- gezamenlijke bijeenkomsten zijn efficiënter;
- kosten delen;
- leren van elkaar en met elkaar;
- delen van ervaringen en vernieuwende ideeën;
- sluit aan bij geest van de Omgevingswet: meer regionale samenwerking;
- sluit aan bij de samenwerkingsafspraken van Best en Veldhoven en grijpen de kans om niet alleen ambtelijk maar ook bestuurlijk nauwer samen te werken.

Op basis van de positieve ervaringen in fase 1, is de insteek om in fase 2 van het project ook zoveel mogelijk samen te werken en processen op elkaar af te stemmen. Ondanks het feit dat de keuzes in beide gemeenten niet geheel gelijk zijn, heeft samenwerking duidelijke voordelen.

1.5.3 Themasesies voor de raden en colleges

In fase 1 van het project is een aantal sessies voor de raden en colleges georganiseerd. Deze sessies hadden twee doelen. Het eerste doel was de raads- en collegeleden inzicht geven in de veranderingen die de Omgevingswet met zich brengt. Het tweede doel was om gevoel te krijgen bij de richting die de raad in wil bij de implementatie van de Omgevingswet.

De bijeenkomsten op een rijtje:

- In de eerste bijeenkomst is basisinformatie gegeven over de Omgevingswet en heeft Daan Quackernaat opgeroepen om aan de slag te gaan met de nieuwe wet en kathedralen te gaan bouwen.

“Ga kathedralen bouwen” is een verhaal over de angst om kathedralen te bouwen. Controle leidt tot angst voor risico en gebrek aan passie die nodig is voor innovatie en groei. We moeten elkaar leren afrekenen en vertrouwen zodat er ruimte vrijkomt om mooie dingen te maken.

Daan Quackernaat

- De tweede bijeenkomst stond in het teken van het informeren over de nieuwe Omgevingswet en de vraag wat dit betekent voor de rollen van het college en de raad.

Na deze twee informerende bijeenkomsten is er een drietal themasessies geweest waar op een interactieve manier aan de hand van vragen, stellingen, casussen en voorbeelden nagedacht is over een aantal specifieke thema's. In bijlage 1 is een samenvatting opgenomen.

De rode draad die we uit de themasessies hebben gehaald, is basis geweest voor het uitwerken van de kernboodschap in hoofdstuk 2 en de keuzes opgenomen in hoofdstuk 3.

1.6. Verwevenheid ruimtelijk en sociaal domein

In het sociaal domein heeft een transitieproces plaatsgevonden. Leerpunten uit deze trajecten gebruiken we om de implementatie van de Omgevingswet goed vorm te geven.

Daarnaast raken het fysieke en het sociale domein inhoudelijk steeds meer verweven. Dit komt onder meer tot uitdrukking in de omgevingsvisie: een samenhangend, strategisch plan voor de fysieke leefomgeving. Een veilige, duurzame en gezonde omgeving waarin bewoners langer zelfstandig kunnen wonen. Een omgeving die de sociale cohesie bevordert met voldoende, goed bereikbare en beschikbare voorzieningen. We zoeken de verbinding tussen beide domeinen. Dit met als doel een fysieke leefomgeving te realiseren waar het fijn wonen, werken en recreëren is.

1.7. Leeswijzer

Hoofdstuk 2 verwoordt de kernboodschap. Deze kernboodschap wordt ondersteund door ruimte missies. Een houvast om anders te gaan denken en werken binnen de gemeente. Op basis van de Omgevingswet en de bijbehorende AMvB's is bekeken op welke onderwerpen sprake is van afwegingsruimte. Uit deze analyse volgt dat over diverse onderwerpen keuzes gemaakt kunnen worden. In hoofdstuk 3 zijn deze keuzes in beeld gebracht. Per onderwerp is een toelichting en advies opgenomen.

HOOFDSTUK 2 SAMEN RUIJTE MAKEN

De eerste grote missie is intern gericht met een externe focus. Als gemeente moeten we leren ruimte te geven om samen ruimte te maken. Dit vraagt om een andere manier van denken en werken. De basis hiervoor is te vatten in de volgende 5 ruimtemissies:

De missies bepalen de strategie hoe we omgaan met de ruimte die de Omgevingswet ons biedt:

RUIMTEMISSIE	TOELICHTING	ACTIES
 <p>RUIMTE DELEN</p>	<p><i>Ruimte voor elkaar</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Samen verantwoordelijk • Integraal • Ervaringen delen • Voelen & thuis voelen 	<p>Omgevingsvisie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Conformereren aan regionale afspraken • Integreren beleid <p>Participatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Minimale eisen worden gesteld
 <p>RUIMTE GEVEN</p>	<p><i>Durf los te laten</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Vertrouwen • Bouwen op elkaar • Minder regels • Simpel houden 	<p>Omgevingsplan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Regels: eenvoud, eenduidig en redeneren vanuit de bedoeling • Vergunningsvrij, melding of vergunningsplicht: terugtrekkende overheid • Verordeningen fysieke leefomgeving in omgevingsplan • Gebiedsgericht bestemmen <p>Rol raad- college:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Delegeren delen van het omgevingsplan • Delegeren voorbereidingsbesluit <p>Diverse onderwerpen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Geen commissie voor niet wettelijke taken
 <p>RUIMTE MAKEN</p>	<p><i>Maak de ruimte mee</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Uitnodigen • Participatie • Gaan voor kwaliteit • Samen bouwen 	<p>Omgevingsplan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uitnodigingsplanologie toepassen • Onderzoeklasten doorschuiven • Mengpaneel gebruiken <p>Participatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Minimale eisen worden gesteld

 <p>RUIMTE VOOR VERANDERING</p>	<p><i>Durf te vernieuwen</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Innovatief • Open staan • Blik vooruit • Keuzes maken 	<p>Omgevingsplan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uitnodigingsplanologie toepassen • Onderzoeklasten doorschuiven <p>Diverse onderwerpen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Digitaal Stelsel Omgevingswet: slimme volger
 <p>SPEELRUIMTE</p>	<p><i>Durf te proberen</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Fouten mogen maken • Maatwerk • Flexibiliteit • Samen de ruimte bepalen 	<p>Omgevingsvisie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De rol van de gemeente per gebied bepalen <p>Omgevingsplan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gebiedsgericht bestemmen • Mengpaneel gebruiken

HOOFDSTUK 3 KEUZES MAKEN

3.1. Omgevingsvisie

In de Omgevingswet staat dat de gemeenteraad verplicht is een omgevingsvisie vast te stellen. Een samenhangend strategisch plan over de fysieke leefomgeving met daarin de noodzakelijke en de gewenste ontwikkelingen voor het grondgebied van de gemeente.

De wet biedt ruimte om te kiezen voor een omgevingsvisie op regionaal of op lokaal niveau. Ook is er ruimte om beleid dat relevant is voor de fysieke leefomgeving niet op te nemen in de omgevingsvisie, maar apart te regelen. De wet stelt het integreren van al het beleid dat relevant is voor de fysieke leefomgeving namelijk niet verplicht. Tot slot is het goed om, vooruitlopend op de omgevingsvisie een standpunt in te nemen over de rol die je als gemeente wil innemen om je ambities uit de omgevingsvisie te realiseren.

a. Lokale omgevingsvisie: conformeren aan regionale afspraken

Toelichting

De fysieke leefomgeving houdt niet op bij de grenzen van onze gemeente. In de Omgevingswet is opgenomen dat bestuursorganen bevoegdheden gezamenlijk kunnen uitoefenen. Dit geeft ruimte om te kiezen voor een regionale omgevingsvisie.

Eén van de belangrijke speerpunten van de wet is de mogelijkheid van lokale afwegingsruimte. Hiervoor zijn differentiatie, maatwerk en innovatie nodig. Om dit op een goede manier vorm te geven ligt een lokale omgevingsvisie voor de hand. Hiermee respecteren we onze eigen bestuurscultuur en lokale belangen. Dit in afstemming met onder andere provincie, MRE en het SGE. Zo hebben we een gezamenlijk vertrekpunt voor de gemeentelijke omgevingsvisie en voorkomen we dat de lokale omgevingsvisie geen rekening houdt met de buurgemeenten, regio en de provincie.

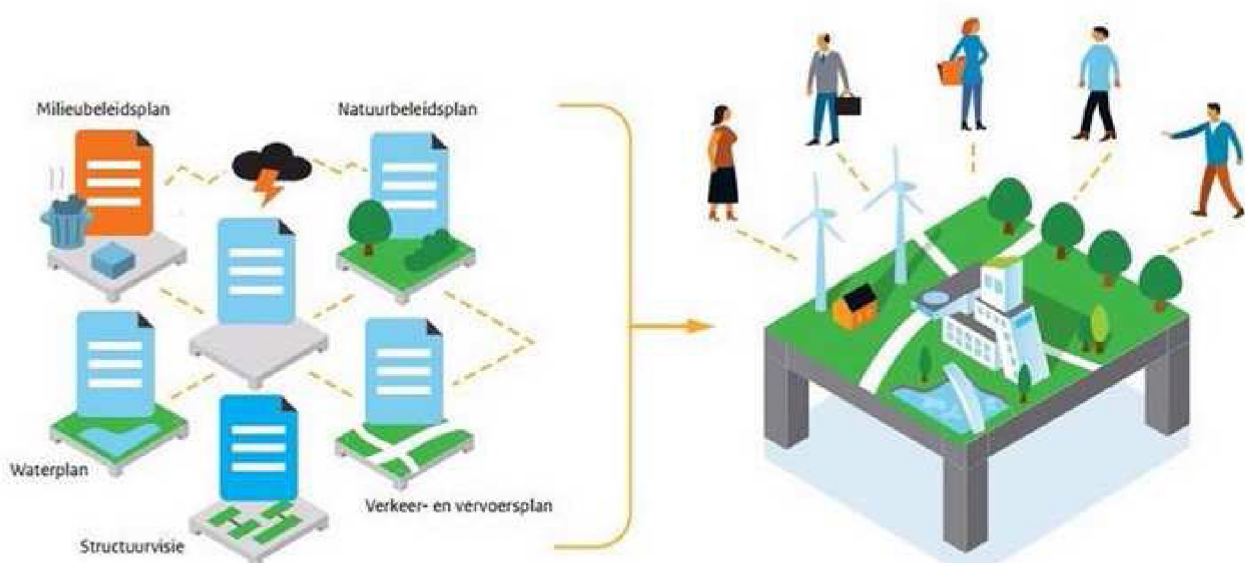
Keuze

1. We stellen een lokale omgevingsvisie vast voor het gehele gemeentelijke grondgebied. Hierbij sluiten we aan bij provinciale en regionale afspraken.
2. Voor de lokale visie nemen we onze eigen gemeente als basis, maar met een doorkijk naar de positionering in het grotere geheel. Een paragraaf over positionering in de omgeving maakt onderdeel uit van de lokale omgevingsvisie.
3. De lokale omgevingsvisies van Best en Veldhoven hebben in basis dezelfde vorm. Inhoudelijke speerpunten kunnen verschillen, afhankelijk van de bestuurlijke behoefte.
4. We wachten de provinciale omgevingsvisie niet af. In 2018 gaan we aan de slag met de voorbereidingen voor een lokale omgevingsvisie.

Toelichting

In de wet wordt gestuurd op een integrale samenhangende visie. In de memorie van toelichting staat een aantal specifieke beleidsvelden dat in ieder geval terug moet komen in de omgevingsvisie. In de visie dient een beschrijving op hoofdlijnen van de kwaliteit van de fysieke leefomgeving te worden opgenomen. Daarnaast moeten de hoofdlijnen van de voorgenomen ontwikkeling, het gebruik, het beheer, de bescherming en het behoud van het grondgebied terugkomen. Voor het overige zijn we als gemeente vrij om invulling te geven aan de omgevingsvisie. We kunnen kiezen om beleidsstukken sectoraal te houden, beleidsstukken sectoraal te maken en vervolgens op te nemen in de omgevingsvisie of beleidsstukken niet meer sectoraal te maken maar direct op te nemen in één visie: de omgevingsvisie.

Al het relevante beleid voor de fysieke leefomgeving is geïnventariseerd (zie bijlage 2). De insteek is gekozen om al het relevante beleid voor de fysieke leefomgeving op te nemen in de omgevingsvisie. Op die manier wordt het doel van de wet om samenhang tussen diverse beleidsvelden te realiseren het beste waargemaakt.

Keuze

Al het relevante beleid voor de fysieke leefomgeving integreren in de omgevingsvisie zodat er geen sectoraal beleid meer. Hierbij is bijlage 2 uitgangspunt bij het opstellen van de omgevingsvisie.

Toelichting

De maatschappij verandert en daarmee ook de rol van de overheid. Zo is de maatschappelijke trend dat de verhouding tussen overheid en inwoners aan het veranderen is van hiërarchische sturing naar directere betrokkenheid van inwoners, bedrijven en instanties en het faciliteren van hun initiatieven. De sturende rol van de overheid is dus steeds minder vanzelfsprekend. Ook de Omgevingswet speelt in op deze veranderingen. Namelijk door in te zetten op een andere manier van werken: samen met de samenleving. Deze veranderende rol van de overheid naar facilitator en verbinder, betekent niet dat de gemeente geen eigen verantwoordelijkheden dient te nemen. In sommige gevallen wordt juist een sterke rol van de gemeente gevraagd.

De Omgevingswet stimuleert de gebiedsgerichte benadering door mogelijkheden te bieden om verschillende keuzes te maken en ambities te stellen voor gebieden. Bijvoorbeeld door in een gebied hogere geluidnormen toe te staan, flexibelere regels van toepassing te verklaren of regels te stellen vanuit hetgeen je wilt bereiken in een bepaald gebied. Door deze ruimere mogelijkheden kan de gemeente per gebied sturen op waarden en ambities. Doordat de waarden en de ambities per gebied verschillen, verschilt ook de rol van de gemeente per gebied. In het ene gebied wil de gemeente veranderingen bewerkstelligen, in een ander gebied wil de gemeente wellicht behouden en beschermen.

Keuze

De rol van de gemeente kan per gebied verschillend zijn. In de Omgevingsvisie wordt aangegeven welke rol per gebied het best past.

3.2 Omgevingsplan

Het omgevingsplan vervangt het bestemmingsplan. Het omgevingsplan is uitgebreider. Zo moeten de verordeningen die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving worden opgenomen. Ook kunnen regels voor architectuur, duurzaamheid en gezondheid in het omgevingsplan worden gesteld. Door deze regelgeving samen te voegen in één document ontstaat er eenvoud, eenduidigheid en samenhang. Bij samenvoeging van deze regelgeving moet ook naar de bruikbaarheid van de regels gekeken worden. Bij het maken van nieuwe regels voor het omgevingsplan is het van belang om criteria vast te stellen waaraan de regels moeten voldoen.

Ook ten aanzien van het omgevingsplan zijn keuzes te maken. Zo kun je een omgevingsplan opstellen zoals we nu bestemmingsplannen maken, vaak zeer gedetailleerd met regels voor allerlei mogelijke incidenten. Je kunt ook loslaten. Hoe ver je hierin wil gaan, is aan de gemeente. Op basis van de wet- en regelgeving wordt bepaald welke verordeningen moeten, welke kunnen en welke niet kunnen worden opgenomen in het omgevingsplan. Daarin zit ook een keuze. Dat geldt ook voor de mogelijkheid om wel of niet te werken met uitnodigingsplanologie, het 'mengpaneel' of open normen. Voor het wel of niet doorschuiven van onderzoekslasten, voor het werken met vergunningsvrije, meldingsplichtige of vergunningsplichtige activiteiten en de mogelijkheid om meer gebiedsgericht te bestemmen.

a. Regels: eenvoud, eenduidig en redeneren vanuit de bedoeling

Toelichting

De Omgevingswet heeft als één van de doelen: versnellen en verbeteren van besluitvorming. Door het stellen van minder, overzichtelijkere en eenvoudiger regels en procedures, zijn initiatieven en vergunningen straks sneller en eenvoudiger mogelijk te maken.

Op dit moment is er een groot aantal bestemmingsplannen, verordeningen en beleidsplannen van kracht binnen de gemeente. De bestemmingsplannen zijn veelal gedetailleerd en regelen allerlei mogelijke incidenten die in de praktijk vaak niet aan de orde zijn. Dit geldt ook voor bijvoorbeeld de Algemene Plaatselijke Verordening (APV). Het doel is om al deze plannen samen te brengen, op elkaar af te stemmen, te vereenvoudigen en daar waar mogelijk flexibel te maken of juist scherper te maken. Deze plannen worden samengevoegd in één omgevingsplan, zodat voor iedereen duidelijk is wat er op een bepaalde locatie mogelijk is.

Door alle regels op het gebied van de fysieke leefomgeving in één omgevingsplan op te nemen vermindert het aantal regels. Uit een eerste inventarisatie van de regels over de fysieke leefomgeving blijkt dat er:

- een veelheid aan begripsbepalingen is;
- dat in verschillende regelgeving (bestemmingsplan / verordeningen) hetzelfde is geregeld of juist tegenstrijdigheden zijn opgenomen;
- regels uit modelverordeningen zijn overgenomen die niet van toepassing zijn in onze gemeente.

De wet biedt ook de mogelijkheid om te werken met open normen en dynamische verwijzingen. Dit betekent dat in het omgevingsplan bijvoorbeeld wordt opgenomen dat een kapvergunning slechts nodig is in die gevallen dat de boom is opgenomen in de lijst van waardevolle bomen. Deze door het college vastgestelde lijst kan door de dynamische verwijzing gewijzigd worden door het college zonder dat de raad hiervoor het omgevingsplan aanpast. Dit komt de eenvoud en werkbaarheid van het omgevingsplan ten goede. Dit betekent ook dat het college via de actualisatie van beleidsregels invloed kan uitoefenen op de inhoud van het omgevingsplan.

Keuze

Uitgangspunten regels:

- alleen als dit noodzakelijk is vanuit het algemeen belang;
- redeneren vanuit de bedoeling: de regel moet bijdragen aan hetgeen je ermee wil bereiken;
- durven los te laten en te vertrouwen: regels ter voorkoming van mogelijke incidenten passen hier niet bij;
- eenvoudiger en duidelijker, waarbij juridische juistheid aandachtspunt blijft;
- rekening houden met de behoefte van inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties;
- werken met één set regels voor de ruimtelijke omgeving, waarbij per soort gebied aanvullingen of aanscherpingen kunnen gelden;
- geen te gedetailleerde regels opstellen, om zo beter in te kunnen spelen op de actualiteit;
- aansluiten bij begripsbepalingen uit de nationale wetgeving;
- werken met open normen en dynamische verwijzingen waar dit van belang is voor de eenvoud en goede werkbaarheid van het plan.

b. Vergunningsvrij, melding of vergunningsplicht

Toelichting

De Omgevingswet roept op tot verminderen van regeldruk en het geven van vertrouwen en verantwoordelijkheid aan initiatiefnemers. Dit pleit voor het terugdringen van het aantal vergunningen en meldingen. Hierbij moeten we steeds de afweging maken tussen regelen waar het moet en loslaten waar het kan.

Gemeenten krijgen meer vrijheid om te bepalen of een omgevingsvergunning noodzakelijk is. Dit gebeurt door de vergunning te splitsen:

- vergunning voor de technische regels waaraan een bouwwerk moet voldoen (nu bouwbesluit);
- vergunning volgens het omgevingsplan.

Daardoor kan het aantal vergunningaanvragen voor bouwactiviteiten worden teruggebracht. De gemeente bepaalt in het omgevingsplan of voor een bouwactiviteit een vergunning nodig is.

Vergunningsplicht

Regels in een omgevingsvergunning bieden (rechts)zekerheid. Nog voor de geplande activiteit plaatsvindt wordt een oordeel gevormd over de effecten van de activiteit. Door dit te bekrachtigen met een besluit wat open staat voor bezwaar/beroep zijn er minder verrassingen (is er meer rechtszekerheid) als de activiteit daadwerkelijk wordt uitgevoerd. Daarnaast biedt de vergunningsplicht de mogelijkheid om eisen te stellen aan de omgevingsdialog. Andere doelen die gediend worden met een vergunning zijn: ambities op het gebied van duurzaamheid verwerken in de vergunning, contacten met inwoners en bedrijven, informatie beschikbaar stellen aan derden, inzicht in de omgeving (geo, Woz, veiligheid etc.), kostenneutraal werken, of het verbinden van initiatieven. Ook deze pleiten misschien juist voor vergunningen.

Het nadeel van een vergunning is een grote administratieve last voor zowel de inwoner als de overheid.

Melding

Door te werken met meldingen kunnen administratieve lasten verminderd worden. Daarnaast is er een toetsmoment en wordt informatie beschikbaar gesteld aan derden (bijvoorbeeld brandweer, veiligheidsregio). Ook geeft het inzicht in de omgeving. Aandachtspunt is dat er consequenties kunnen zijn voor de toezichthoudende rol van de gemeente.

Vergunningsvrij

Door meer activiteiten vergunningsvrij te maken wordt de regeldruk verminderd. Daarnaast wordt vertrouwen en verantwoordelijkheid gegeven aan initiatiefnemers. Ook heeft minder vergunningverlening tot gevolg dat er meer tijd is om mee te denken met de klant. De kosten voor de initiatiefnemer gaan omlaag en ze kunnen direct beginnen. Dit pleit voor minder vergunningen. Aandachtspunt is dat er consequenties kunnen zijn voor de toezichthoudende rol van de gemeente.

Keuze

We volgen het doel van de Omgevingswet om een terugtrekkende beweging te maken als overheid en regeldruk te verminderen. Regels worden alleen gesteld als ze een generiek doel dienen. Bij de keuze om te werken zonder vergunning, met een melding of met een vergunning, moeten de overwegingen in de toelichting in ogenschouw worden genomen.

c. Verordeningen: voor zover relevant opnemen

Toelichting

Op dit moment zijn veel regels over de fysieke leefomgeving nog verspreid over een groot aantal verschillende regelingen. Dat is niet alleen nadelig uit het oogpunt van kenbaarheid, maar is ook niet bevorderlijk voor de inhoudelijke afstemming van die regels. Om dit te verbeteren bepaalt de Omgevingswet dat een omgevingsplan niet alleen regels voor bestemmingen bevat, maar ook algemene regels die nu in gemeentelijke verordeningen zijn opgenomen. Het omgevingsplan is dus breder dan een bestemmingsplan. Het Rijk komt nog met een lijst die aangeeft welke verordeningen verplicht, welke facultatief of welke geen onderdeel van het omgevingsplan moeten zijn.

Keuze

Alle relevante verordeningen voor de fysieke leefomgeving vertalen in het omgevingsplan. Hierbij dient de nadere invulling over dit onderwerp in het Omgevingsbesluit en de inventarisatie opgenomen in bijlage 2 als uitgangspunt.

d. Regels op gebiedsniveau: uitgangspunt

Toelichting

Een omgevingsplan kan verschillend worden vormgegeven: van zeer gedetailleerd (perceelsniveau) tot een globale beschrijving (gebiedsniveau). In onze bestemmingsplannen komen beide uitersten, maar ook tussenvormen in plansystematiek voor.

Gebiedsgerichte (globale) plannen zijn geschikt voor gebieden waar transformatie/ontwikkeling wordt

voorzien. Dergelijke bestemmingsplannen geven ruimte en kunnen soepel(er) inspelen op ontwikkelingen. Hierdoor kan versnelling in het bouwproces gerealiseerd worden en hoeven er niet bij iedere wijziging nieuwe procedures gevolgd te worden. Hier staat tegenover dat er minder rechtszekerheid wordt geboden dan bij perceelsgerichte (gedetailleerde) bestemmingsplannen. Onder de huidige wetgeving wordt bij gebiedsgerichte (globale) bestemmingsplannen uitgegaan van de maximale planologische mogelijkheden voor tien jaar met alle bijbehorende onderzoeken. Ook planschade kan nu worden geclaimd op basis van de maximale planologische mogelijkheden.

In het kader van de Omgevingswet wordt een gebiedsgericht plan interessanter. Een omgevingsplan heeft namelijk geen houdbaarheidsdatum van tien jaar meer. Ook kunnen onderzoekslasten makkelijker doorgeschoven worden. Verder wordt planschade gekoppeld aan het moment van realisatie. In sommige gevallen is er sprake van een functie die vanwege de eigen belangen of de belangen van derden, gedetailleerd moet worden vastgelegd. In die gevallen is het goed om functies perceelsgericht toe te delen.

Keuze

Planvorming is maatwerk. Gebiedsgericht bestemmen is het uitgangspunt en wordt toegepast waar dit kan, perceelsgericht waar het 'moet'.

e. Uitnodigingsplanologie: toepassen

Toelichting

In de memorie van toelichting van de Omgevingswet staat dat er behoefte is aan een nieuwe vorm van gebiedsontwikkeling, de zogenoemde 'organische gebiedsontwikkeling'. Hierbij gaat het om een autonome ontwikkeling die aansluit bij de wens om minder in 'blauwdrukken van bovenaf' te denken. Het initiatief wordt meer bij inwoners en bedrijven gelegd.

In de huidige wetgeving wordt in het bestemmingsplan bepaald welke functies op welke plekken zijn toegestaan (toelatingsplanologie). In deze situatie wordt het eindbeeld vastgelegd in de vorm van met name gedetailleerde bestemmingsplannen. De redenen hiervoor zijn:

- minder risico's op hoge planschades;
- minder complexe onderzoeken (op basis van worst case scenario);
- meer duidelijkheid en rechtszekerheid voor belanghebbenden.

Nadeel hiervan is dat niet wordt geanticipeerd op nog niet voorziene ontwikkelingen en innovaties. Bij gewenste ontwikkelingen moet de gehele procedure doorlopen worden.

De nieuwe wet neemt deze belemmeringen deels weg om meer mogelijkheden te geven voor 'uitnodigingsplanologie'. In de nieuwe wet wordt de mogelijkheid geboden om:

- planschade te claimen op basis van een vergunning en niet op basis van een omgevingsplan;
- onderzoeken door te schuiven naar het moment dat concreet duidelijk is wat wordt gerealiseerd.

Daarnaast is er geen actualiseringsplicht voor het omgevingsplan.

Bij uitnodigingsplanologie wordt niet meer opgenomen welke functies worden toegestaan. Er wordt voor gekozen om op voorhand niets dan wel specifieke functies uit te sluiten en aan welke voorwaarden moet worden voldaan. Het is planologie waarbij de gemeente zich uitnodigend en faciliterend opstelt tegenover initiatiefnemers.

Of een gebied wel of niet geschikt is voor uitnodigingsplanologie is afhankelijk van het type gebied. Wat voor soort gebied is het? Welke functies zijn kenmerkend voor het gebied? Betreft het een rustige woonwijk of gebied met gemengde functies? Gaat het om een recreatief gebied of om een natuurgebied? Gaat het om een gebied waar nauwelijks nog ontwikkelingen te verwachten zijn of juist wel?

Over het algemeen komen ontwikkelgebieden het beste in aanmerking voor het toepassen van uitnodigingsplanologie. Bij deze gebieden kan door de overheid niet het eindbeeld worden vastgelegd. Om rechtszekerheid te bieden en de kwaliteit en kernwaarden van een gebied te behouden, moet steeds afgewogen worden of kaders moeten worden gesteld. De omgevingsvisie vormt hiervoor het fundament.

Keuze

Uitnodigingsplanologie toepassen.

f. Onderzoekslasten: doorschuiven

Toelichting

In het huidige omgevingsrecht vormen de onderzoekslasten voor de voorbereiding van een besluit een knelpunt. Op dit moment dient voor de besluitvorming over bestemmingsplannen een groot aantal onderzoeken uitgevoerd te worden, waarbij alle mogelijke invullingen van het bestemmingsplan op basis van het worst-case-scenario in ogenschouw moeten worden genomen. De Omgevingswet biedt straks de mogelijkheid om gedetailleerde onderzoeken op een later moment te kunnen uitvoeren, het 'doorschuiven van onderzoekslasten'. Hierdoor kan tijd en geld bespaard worden en wordt het omgevingsplan minder uitgebreid. Doordat in een later stadium de onderzoeken worden uitgevoerd, kunnen deze afgestemd worden op de daadwerkelijk te realiseren situatie. Daarnaast kunnen omgevingsplannen flexibeler worden ingericht en is het makkelijker om uitnodigingsplanologie toe te passen.

Een aandachtspunt is rechtszekerheid. Door de onderzoeken door te schuiven, is bij de vaststelling van het omgevingsplan niet direct duidelijk wat de mogelijke gevolgen voor belanghebbenden van het plan kunnen zijn. Door goede kaders op te stellen, in overleg te gaan en open te communiceren is dit deels weg te nemen.

Ook bestaat bij het doorschuiven van de onderzoekslasten de kans dat bij nieuwe ontwikkelingen het eerste initiatief een groot deel van de milieugebruiksruimte benut. Hierdoor kunnen andere initiatieven niet worden uitgevoerd. Dit is te ondervangen door maatwerkregels in het omgevingsplan op te nemen.

Bij het doorschuiven van de onderzoekslasten moet worden overwogen wat de gevolgen zijn voor de speerpunten van de gemeente. Heeft de gemeente voor een bepaald gebied ambities, dan ligt het voor de hand juist wel nadere onderzoeken uit te voeren.

Keuze

De mogelijkheid om onderzoekslasten door te schuiven wordt benut. Hierbij zijn de volgende overwegingen van belang:

- Wat zijn de gevolgen voor het waarmaken van de gemeentelijke ambities?
- Wat zijn de gevolgen voor rechtszekerheid?
- Wat zijn de gevolgen voor de initiatiefnemer?

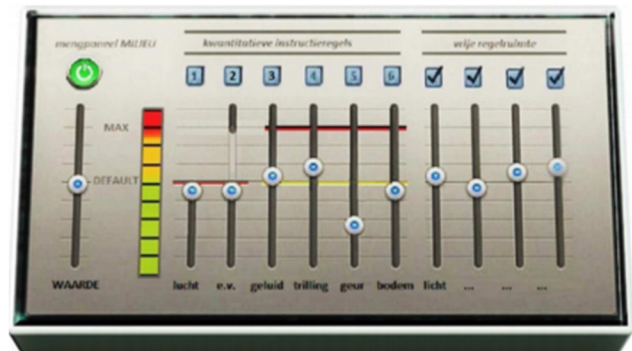
g. Het mengpaneel: toepassen

Toelichting

Nederland is te divers voor een standaardaanpak. Daarom kan straks worden gewerkt met een juridisch 'mengpaneel'. Dit mengpaneel biedt de mogelijkheid per gebied de gewenste of toelaatbare kwaliteitsniveaus vast te stellen voor verschillende aspecten, zoals geluid of geur.

Dit 'mengpaneel' visualiseert de mogelijkheden om de lokale omgevingskwaliteit vorm te geven. Voor de milieuaspecten luchtkwaliteit en externe veiligheid zijn alleen standaardwaarden opgenomen. Een lagere norm dan standaard mag wel, maar hoger dan standaard niet. Voor de milieuaspecten geluid, trilling, geur en bodem zijn standaardwaarden én maximale waarden opgenomen. In deze gevallen mag zowel een lagere als hogere norm dan standaard opgenomen worden. Bij een hogere norm mag de maximale waarde niet worden overschreden. Daarnaast is het mogelijk om voor andere milieuaspecten normen op te nemen in het omgevingsplan, bijvoorbeeld voor licht(hinder).

Het gebruik van het mengpaneel kan zorgen voor het oplossen van lokale knelpunten. Daarnaast heeft het gebruik gevolgen voor het behouden of veranderen van de huidige leefkwaliteit. Ook biedt het de mogelijkheid om gebruikruimte te verdelen en te reserveren.

Wanneer gebruik gemaakt wordt van het mengpaneel kan het goed zijn om hier ook een programma aan te koppelen. Hierin wordt aangegeven hoe de strengere normen worden bereikt. Daarnaast is het de basis om te monitoren.

Voordat het 'mengpaneel' wordt ingezet, wordt onderzocht of er sprake is van regionale (gebiedsgerichte) ambities (bijvoorbeeld voor bedrijventerreinen).

Keuze

We passen het mengpaneel toe.

3.3 Participatie

De Omgevingswet schrijft voor dat verantwoord moet worden hoe burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en andere overheden betrokken worden. Dit geldt voor de omgevingsvisie, het omgevingsplan en de omgevingsvergunning. Drie instrumenten die verschillend zijn. Een omgevingsvisie is vrij abstract terwijl een omgevingsvergunning heel concreet is. De gemeente bepaalt de vorm van de participatie en haar rol daarbij.

Participatie: minimum niveau en voorkeursrol gemeente

Toelichting

Nu participatie verplicht gesteld is, is het belangrijk om belanghebbenden vooruitlopend op besluitvorming te betrekken. We geven aan initiatiefnemers minimale vereisten mee. Dit om willekeur te voorkomen en te borgen dat de participatie ook daadwerkelijk meerwaarde heeft.

Bij verschillende ontwikkelingen/initiatieven kunnen wij als gemeente een andere rol innemen ten aanzien van het participatieproces. Het gaat hierbij om de volgende rollen:

Rol	Omschrijving	Voordelen	Aandachtspunten
1. Loslaten	De gemeente heeft geen rol in het participatietraject. De initiatiefnemer geeft het traject zelf vorm en voert het participatietraject geheel zelf uit.	<ul style="list-style-type: none"> • geen ambtelijke kosten • past in de lijn van de terugtrekkende overheid en het 'overlaten' aan de samenleving 	<ul style="list-style-type: none"> • ontwikkelingen zonder invloed op de omgeving komen vrijwel niet voor • kans groot dat participatie niet op juiste wijze / zorgvuldig wordt uitgevoerd • processen kunnen langer duren: geen draagvlak
2. Stimuleren	De gemeente laat de uitvoering hiervan bij de initiatiefnemer. Deze wordt door de gemeente op weg geholpen met een voorbeeld en formats. De gemeente heeft zelf geen actieve rol.	<ul style="list-style-type: none"> • past in de lijn van de terugtrekkende overheid en het 'overlaten' aan de samenleving • minder ambtelijke kosten 	<ul style="list-style-type: none"> • kans groot dat participatie niet op juiste wijze / zorgvuldig wordt uitgevoerd • processen kunnen langer duren: geen draagvlak
3. Faciliteren	De gemeente heeft een adviserende rol richting de initiatiefnemer en borgt dat de participatie op een goede manier plaatsvindt. De gemeente stelt randvoorwaarden en eisen.	<ul style="list-style-type: none"> • de kans is groter dat participatie op een juiste wijze wordt uitgevoerd. Dit vergroot de kans op draagvlak en daarmee kortere procedures 	<ul style="list-style-type: none"> • hoge ambtelijke kosten
4. Regisseren	De gemeente neemt het participatietraject volledig op zich.	<ul style="list-style-type: none"> • gemeente houdt volledig regie • de kans is groter dat participatie op een juiste wijze wordt uitgevoerd. Dit vergroot de kans op draagvlak en daarmee kortere procedures 	<ul style="list-style-type: none"> • hoge ambtelijke kosten • niet in lijn met de huidige tendens van de terugtrekkende overheid • bij particuliere initiatieven verschuift het eigenaarschap van de samenleving naar de overheid

De rollen van de gemeente kunnen gedurende het traject veranderen; er is geen harde scheidslijn. Daarnaast zijn er verschillende vormen van participatie:

Vorm participatie	Omschrijving en rol betrokkene
1. Informeren	De initiatiefnemer informeert betrokkenen over de plannen. Zij maken geen gebruik van de mogelijkheid om betrokkenen een inbreng te geven in de ontwikkeling. Rol betrokkenen: toehoorder
2. Raadplegen	De initiatiefnemer bepaalt, maar ziet betrokkenen als gesprekspartners bij de ontwikkeling. De initiatiefnemer overweegt de resultaten hiervan, maar hoeft zich niet per definitie te verbinden aan de resultaten die uit de gesprekken met betrokkenen voortkomen. Rol betrokkenen: geconsulteerde
3. Adviseren	De initiatiefnemer bepaalt, maar geeft betrokkene gelegenheid om problemen aan te dragen en oplossingen te formuleren. De initiatiefnemer verbindt zich in principe aan de resultaten, maar kan hiervan (beargumenteerd) afwijken. Rol betrokkenen: adviseur
4. Coproduceren	Initiatiefnemer en betrokkene komen gezamenlijk een agenda overeen, waarna samen naar oplossingen gezocht wordt. De initiatiefnemer verbindt zich aan deze oplossingen met betrekking tot de uiteindelijke besluitvorming. Rol betrokkenen: samenwerkingspartner
5. (Mee)beslissen	De initiatiefnemer laat de ontwikkeling van en de besluitvorming over aan de betrokkenen. De initiatiefnemer vervult hierbij een adviserende rol en neemt de resultaten over, na toetsing aan vooraf gestelde randvoorwaarden. Rol betrokkenen: medebeslisser
6. Zelfbeheer	Groepen nemen zelf het initiatief om in eigen beheer voorzieningen tot stand te brengen en te onderhouden. Politiek en bestuur zijn hier niet bij betrokken. Rol betrokkenen: autonome beslisser

Keuze

Participatie is maatwerk! De rol van de gemeente in het participatieproces is afhankelijk van het initiatief. Er is wel een voorkeursrol. Het minimale niveau van participatie en de voorkeursrol van de gemeente:

Omgevingsvisie

Minimaal niveau: adviseren

Voorkeursrol gemeente: regisseren

Omgevingsplan

Minimaal niveau: raadplegen

Voorkeursrol gemeente: stimuleren, maar sterk afhankelijk van initiatief (bij eigen initiatief gemeente: regisseren)

Omgevingsvergunning

Minimaal niveau: raadplegen

Voorkeursrol gemeente: afhankelijk van de grootte van het plan loslaten of stimuleren (bij eigen initiatief gemeente: regisseren)

3.3 Rol raad – college

De Omgevingswet kan gevolgen hebben voor de rolverdeling tussen de raad en het college. In de wet is hiervoor de mogelijkheid opgenomen om delen van het omgevingsplan te delegeren aan het college of het voorbereidingsbesluit.

a. Delen van het omgevingsplan delegeren

Toelichting

De gemeenteraad kan de bevoegdheid tot het vaststellen van delen van het omgevingsplan delegeren aan het college. Het delegatiebesluit vormt een afzonderlijk besluit, dat geen deel uitmaakt van het omgevingsplan. Het delegatiebesluit geeft de reikwijdte van de bevoegdheid. Het bepaalt binnen welke grenzen en onder welke voorwaarden de bevoegdheid kan of moet worden uitgeoefend. Ook kan in het delegatiebesluit bepaald worden hoe het college uitvoering moet geven aan de gedelegeerde bevoegdheid. De mogelijkheid om delen van het omgevingsplan te delegeren, biedt ruimte voor toedeling van bevoegdheden op maat. Met delegatie kan de raad ervoor zorgen dat de uitvoering van het beleid bij het uitvoerende orgaan neergelegd wordt. Ook vanuit het oogpunt van efficiency en flexibiliteit kan delegatie wenselijk zijn.

Vooruitlopend op het werken met het omgevingsplan zijn bepaalde mogelijkheden voor delegatie denkbaar.

1. Delegatie van het vertalen van verleende omgevingsvergunningen in afwijking van het omgevingsplan

Waarschijnlijk worden ontwikkelingen in de toekomst steeds vaker met een omgevingsvergunning mogelijk gemaakt. Dit kan straks ook nog steeds in afwijking van het omgevingsplan. Het verlenen van een omgevingsvergunning is een snelle procedure van 8 weken, ook in het geval dat sprake is van afwijking van het omgevingsplan. De Omgevingswet bepaalt dat de gemeenteraad vergunningen voor afwijkactiviteiten binnen vijf jaar moet verwerken in het omgevingsplan. De raad stuurt op hoofdlijnen en het vertalen van verleende omgevingsvergunningen is een administratieve handeling. Daarom leent dit zich goed voor delegatie.

2. Delegatie van het vertalen van beleidsregels van raad en college in het omgevingsplan

Wanneer de raad of het college beleidsregels hebben vastgesteld die doorvertaling in het omgevingsplan behoeven, kan dit door het college gebeuren. Het gaat immers om het vertalen van beleid waar al sprake is geweest van een inhoudelijke afweging. Een dergelijke aanpassing van delen van het omgevingsplan is aan te merken als uitvoering en daarmee ligt delegatie aan het college voor de hand.

3. Delegatie bij nieuwe ontwikkelingen

Ontwikkelingen die niet passen binnen een omgevingsplan kunnen straks mogelijk gemaakt worden met een omgevingsvergunning in afwijking van het omgevingsplan of het omgevingsplan kan worden aangepast. Op dit moment kan dit ook. De bevoegdheid om het bestemmingsplan aan te passen ligt nu bij de raad. Soms worden ontwikkelingen mogelijk gemaakt met een omgevingsvergunning in afwijking van het bestemmingsplan. In die gevallen bepaalt de Wet ruimtelijke ordening dat de raad hiervoor een verklaring van geen bedenkingen afgeeft. Door de raad zijn categorieën van gevallen benoemd waar deze verklaring van geen bedenkingen voor geldt (zie bijlage 3).

Deze categorie-indeling biedt een goede basis voor delegatie bij nieuwe ontwikkelingen.

4. Delegatie van de uitwerking van (delen van) de omgevingsvisie in het omgevingsplan

Voor het opstellen van een omgevingsplan stelt de gemeenteraad kaders. Dit gebeurt via een omgevingsvisie. Omdat die er nu nog niet is, is het op dit moment niet te onderbouwen op welke onderdelen delegatie van delen van het omgevingsplan aan de orde kan zijn voor de doorvertaling van de omgevingsvisie.

Keuze

Na inwerkingtreding van de Omgevingswet voor de volgende gevallen een delegatiebesluit nemen:

1. Delegatie van het vertalen van verleende omgevingsvergunningen in afwijking van het omgevingsplan
2. Delegatie van het vertalen van beleidsregels van raad en college in het omgevingsplan
3. Delegatie bij nieuwe ontwikkelingen in lijn met bestaande categorie-indeling bij de verklaring van geen bedenkingen.

Daarnaast:

4. Bij vaststelling van de omgevingsvisie specifiek aandacht besteden aan de mogelijkheid om delen van het omgevingsplan te delegeren aan het college.

b. Voorbereidingsbesluit: delegeren

Toelichting

Het voorbereidingsbesluit is een besluit dat tijdelijk ontwikkelingen inperkt, die op grond van de geldende regels mogelijk zijn. Het kan bijvoorbeeld dat iets is toegestaan volgens het huidige bestemmingsplan, maar niet volgens het omgevingsplan in voorbereiding. De gemeenteraad kan dan een voorbereidingsbesluit nemen, waardoor regels tijdelijk niet gelden.

De bevoegdheid tot het nemen van een voorbereidingsbesluit kan worden gedelegeerd aan het college. Deze mogelijkheid bestaat onder de Wet ruimtelijke ordening niet. In de nieuwe wet is dit opgenomen omdat het college een omgevingsplan voorbereidt en daarmee dan ook goed in staat is om op een effectieve wijze een voorbereidingsbesluit te nemen.

Het voorbereidingsbesluit wijzigt het omgevingsplan. De voorbeschermingsregels staan straks niet meer in het voorbereidingsbesluit, maar in het omgevingsplan. De burger raadpleegt slechts één document: het omgevingsplan. De voorbeschermingsregels kunnen nieuwe regels aan het omgevingsplan toevoegen. Denk daarbij aan een verbod op het realiseren van een activiteit of een verbod zonder vergunning een activiteit te realiseren. De voorbeschermingsregels kunnen ook regels uit het omgevingsplan buiten werking stellen.

Een belangrijke randvoorwaarde is dat voorbeschermingsregels alleen beperkingen mogen opleggen aan activiteiten die wel zijn toegelaten op grond van een omgevingsplan, maar die nog niet plaatsvinden. Het gevolg hiervan is dat een voorbereidingsbesluit bestaand gebruik en bestaande bouwwerken moet eerbiedigen. In feite kunnen de voorbeschermingsregels alleen de bestaande situatie bevriezen.

Keuze

Een besluit nemen voor delegatie van het voorbereidingsbesluit aan het college nadat de Omgevingswet in werking is getreden.

3.4 Diverse onderwerpen

Tot slot zijn er nog enkele onderwerpen waar in dit stadium een keus van belang is. Zo stelt de wet een onafhankelijke commissie verplicht voor rijksmonumenten. Het is aan gemeenten om te bepalen of ze deze commissie voor nog meer adviezen over de omgevingskwaliteit in wil zetten. Een ander uitvloeisel van de wet is het bepalen van de wijze waarop we het beste bij het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) kunnen aansluiten.

a. Geen commissie voor niet wettelijk verplichte taken

Toelichting

De Omgevingswet omvat een regeling voor de gemeentelijke commissie voor de monumentenzorg. Het gaat hierbij om de taak zoals verwoord in artikel 15 Monumentenwet. Gelet op het grote belang in het stelsel van de monumentenzorg is ervoor gekozen een verplichting op te nemen voor het instellen en raadplegen van deze commissie. De commissie kan ook ingesteld worden om te adviseren over andere aspecten van de omgevingskwaliteit. Dit leidt tot extra kosten en proceduretijd. Juist het versnellen van procedures is een van de doelstellingen van de Omgevingswet. Door het bieden van kaders in de omgevingsvisie, het voeren van een goed participatietraject en de aanwezige kennis en kunde in de organisatie, wordt de omgevingskwaliteit geborgd. Gelet hierop wordt het niet nodig geacht een onafhankelijke commissie in te stellen voor andere activiteiten.

Keuze

Geen onafhankelijke commissie instellen voor andere activiteiten dan de wettelijk verplichte commissie voor de monumentenzorg.

b. Aansluiten bij het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO)

Toelichting

Om de verbeteringen van de wet te realiseren is ondersteunende digitalisering belangrijk. Het DSO dient met name het gebruiksgemak, het inzicht in het omgevingsrecht, en betere en snellere besluitvorming. Met het DSO krijgt de gebruiker één digitaal loket. Via het loket hebben inwoners, bedrijven en overheden één gebruiksvriendelijke toegang tot de relevante gegevens over de (kwaliteit van de) fysieke leefomgeving en tot omgevingsdocumenten. Gebruikers krijgen zo sneller inzicht in wat wel of niet mag op een locatie en of een omgevingsvergunning of melding vereist is. Gebruikers kunnen in één moeite door ook aanvragen voor omgevingsvergunningen en meldingen indienen.

Het DSO bestaat, behalve uit die zogenoemde landelijke voorziening, nog uit een tweede noodzakelijk onderdeel, namelijk een 'register omgevingsdocumenten'. De gemeente kan haar systemen ook koppelen aan (onderdelen van) de landelijke voorziening.

Het DSO wordt in fasen ontwikkeld door het Rijk. De doorlooptijd om tot een afgerond DSO te komen is gepland tot 2024. We kunnen ervoor kiezen om als gemeente nu alvast actief aan de slag te gaan met de aansluiting op dit DSO en koploper te zijn. We kunnen ook wachten tot er meer bekend is en dan aansluiten.

In het nog geldende Informatiebeleidsplan 2010-2015 is ervoor gekozen om op het gebied van informatievoorziening en automatisering een slimme volger te zijn. Dit betekent dat we bij nieuwe ontwikkelingen niet voorop, maar zeker ook niet achter willen lopen. Waar mogelijk sluiten we aan op al ontwikkelde en in de praktijk bewezen standaarden, methoden en technieken. We spelen geen pro-actieve rol in de voorhoede.

Keuze

Bij de aansluiting op het DSO wordt het principe van 'slimme volger' gevolgd.

Bijlage 1: Themasessie colleges en raden

Eerste themasessie	
Onderwerp	Rode draad
Invoeringsstrategieën	<ul style="list-style-type: none"> • externe focus • vernieuwend insteken • lef tonen • kansen grijpen maar niet weggooien wat goed gaat
Kwaliteit fysieke leefomgeving	<ul style="list-style-type: none"> • ambitie uitwerken in de omgevingsvisie • moeilijk prioritering aan te brengen • je thuis voelen • je veilig voelen in je omgeving
Rolverdeling college & raad	<ul style="list-style-type: none"> • loslaten maar niet ten koste van de rol van de raad • delegatie met duidelijke kaders • participatie moet geborgd worden
Rol van de gemeente in de samenleving	<ul style="list-style-type: none"> • op thema's zoals bereikbaarheid, veiligheid, woningbouwprogrammering en cultuurhistorie moet de gemeente regie blijven voeren • waar mogelijk stimuleren eigen verantwoordelijkheid initiatiefnemer • per gebied maatwerk ten aanzien van de rol van de gemeente

Tweede themasessie	
Onderwerp	Rode draad
Gezondheid onder de Omgevingswet	<ul style="list-style-type: none"> • er zijn vanuit gezondheid verbindingen te maken tussen het ruimtelijke en het sociale domein • gezondheid is subjectief
Loslaten van regels	<ul style="list-style-type: none"> • maatwerk per situatie • balans zoeken tussen loslaten en rechtsbescherming • vooraf goede afspraken maken over de uitgangspunten is essentieel • in sommige gebieden wil je loslaten en in sommige gebieden juist niet • kijken naar het effect van de regel is belangrijk • Redeneren vanuit het doel van de regel
Uitnodigingsplanologie	<ul style="list-style-type: none"> • Uitnodigingsplanologie heeft de voorkeur, maar wel met goede kaders op basis van een goede visie • Beschermen van de omgeving is wel belangrijk • Energie steken in een goede participatie
Mengpaneel	<ul style="list-style-type: none"> • Goede mogelijkheid voor het aanbrengen van differentiaties • Afstemmen met buurgemeenten is van belang

Derde themasessie	
Onderwerp	Rode draad
Participatie bij de omgevingsvisie	<ul style="list-style-type: none"> • Ondanks het abstracte niveau van de omgevingsvisie is het belangrijk dat burgers betrokken worden • Het abstracte niveau vraagt om een andere manier van communiceren • De samenleving zal geprikkeld moeten worden om mee te denken
Participatie bij het omgevingsplan	<ul style="list-style-type: none"> • Het doel van participatie moet vooraf helder zijn • Helder moet zijn wie welke rol speelt • Verwachtingen van de participatie in beeld krijgen van de deelnemers en op elkaar afstemmen • De raad moet het proces monitoren • Gemeente en bewoners moeten dichterbij elkaar komen
Participatie bij een omgevingsvergunning	<ul style="list-style-type: none"> • Insteek moet niet zijn dat iedereen akkoord moet gaan • De burenbetaling betekent dat je elkaar serieus neemt

Bijlage 2: Beleid fysieke leefomgeving

	Beleid	Actueel?	Mist er iets in het document?	Is er iets niet meer nodig?	Werkbaar? Altijd toepassen of vaak afwijken?	Opnemen in integrale omgevingsvisie?
Archeologie en cultuurhistorie	Archeologische beleidsadvieskaart gemeente Veldhoven Cultuurhistorische waarden Nota cultuurhistorie Veldhoven Verordening bestuurscommissie regionaal historisch centrum Eindhoven	Ja	Ja, erfgoed	Erfgoedverordening gaat grotendeels vervallen. Dit moet verder opgenomen worden in het Omgevingsplan. De andere regelingen/beleid is wel nodig. Archeologiebeleid en Cultuur Historisch beleid blijven noodzakelijk. Hierbij kan worden gekeken naar regelingen die aansluiten op elkaar zoals natuur/ landschapswetgeving en stedenbouw. Er kan voor gekozen worden om hiervoor één regeling te gebruiken i.p.v. drie regelingen om "iets" te beschermen.	Wordt altijd aan getoetst. Archeologie / erfgoed gaat met het grootste belang voor.	Ja
Bodem	Nota Bodembeheer Gemeentelijk grondstoffenplan 2013-2016 Bodem kwaliteitskaart	Ja	Beleid voorde ondergrond, m.n. WKO	Nee	Wordt altijd aan getoetst.	Ja
Bouwwerken	Beleid Permanente standplaatsen Beleidsnotitie planologische afwijkingen Ambitiekaart Ruimtelijke Kwaliteit Veldhoven 2016 Welstandsnota Veldhoven 2008 met wijzigingen Reglement op de gemeentelijke welstandsadvisering	Deels	Nee, liever minder	Ja, er zijn regelingen welke achterwege kunnen worden gelaten.	Wordt altijd aan getoetst, maar ook vanaf geweken.	Ja

Duurzaamheid	Nota Klimaatbeleid 2013-2015 Milieubeleidsplan 2010-2016 Regionaal GPR/dubo convenant	Evaluaties zijn actueel, beleidsstukken niet.	Visie op klimaatadaptatie, waar water opvangen, visie op aardgasloze gemeente, hoe huizen dan warm te houden? Waar halen we de elektriciteit vandaan? Zonnepanelen?	Nee	Toets aan het halen van de ambities	Competenties op het gebied van de fysieke leefomgeving wel.
Economische Zaken	Meebewegen binnen kaders, Visie op detailhandel in Veldhoven Economische visie	Ja	Ja, visie op vrijtijdseconomie.	De verkoopwaarden voor bedrijfsgrond op Habraken.	We toetsen aan de detailhandelstructuurvisie, in grote lijnen aan de economische visie en wijken af van de verkoopwaarden.	Grootste deel wel, maar niet alles. Soms té specifiek of niet van toepassing.
Geur	Rapport Quickscan Verordening geurhinder en veehouderij gemeente Veldhoven	Ja	Nee	Nee	Wordt altijd aan getoetst.	Ja
Groen en landschap	Landschapsbeleidsplan Landschapsbeleidsplan Veldhoven 1998 - 2018 Afstemmingsnotitie LIR 2014 Veldhoven Groenbeleidsplan gemeente Veldhoven 2009-2019	Landschapsbeleidsplan niet	Natuurbeleid, hondenbeleid en bomenbeleid.	Nee	Wordt altijd aan getoetst, maar wordt ook regelmatig vanaf geweken.	Ja
Handhaving	Beleidsplan toezicht en handhaven 2016-2019 Uitvoeringsprogramma toezicht en handhaven 2017	-	-	-	-	Ja
Externe veiligheid	Beleidsvisie externe veiligheid 2008	Deels	De regelgeving na 2008 is niet correct vermeld, verder zijn er een aantal risico- inrichtingen gestopt. Regio formuleert kernwaarden.	Nee	Wordt aan getoetst, maar soms ook afgeweken.	Ja

Luchthaven	Luchthavenbesluit Vogelbeheersgebied Radarverstoringsgebieden Munitiezoning ILS-verstoringsgebied Grondgebonden geluid Funnel en IHCS Geluidszones Ke-zoning Beperkingengebied	Ja	Ja: onder andere het Luchthavenbesluit 2014, Barro en Rarro. Maar ook: een luchtkwaliteitsvisie, fietsbeleid, mobiliteitsbeleid, visie op energie, plattelandsbeleid, energievise en visie op gezonde verstedelijking.	Enkele aspecten kunnen samengevoegd worden, maar geen zaken die volledig weg gelaten kunnen worden.	Er wordt aan getoetst, maar ook vanaf geweken. Toetsen voor simpele gevallen, maatwerk bij complexe vragen.	Ja
Luchtkwaliteit	Definitief Memo Regionale Rapportage Luchtkwaliteit 2015 Bijlage NSL 2015-2020 Luchtkwaliteitsonderzoek Veldhoven	Ja	Nee	Nee	Wordt aan getoetst.	Ja
Milieu	Evaluatie Milieubeleidsplan 2010-2016 Milieubeleidsplan 2010-2014, verlengd tot 2016	Evaluaties zijn actueel, beleidsstukken niet.	Ja, grondstoffenplan en evaluatie grondstoffenbeleid en milieubeleid.	Nee	Toets aan het halen van de ambities	Ja
Ruimtelijke Ordening	Ruimtelijke Structuurvisie Veldhoven Structuurvisie Zilverackers Gebiedsvisie Hoogackers	Deels	Integralere blik wenselijk.	Enkele aspecten te gedetailleerd.	Wordt aan getoetst, maar soms ook afgeweken	Ja
Toerisme en Recreatie	Nota Toerisme en Recreatie 2009-2011	Actualisatie nodig, kaders zijn nog wel actueel.	Nee, alleen actualisatieslag nodig.	Nee	Wordt aan getoetst, maar soms ook afgeweken	Ja
Veiligheid en openbare orde	Algemene plaatselijke verordening Uitvoeringsbesluiten, aanwijzingsbesluiten, nadere regels en beleidsregels o.g.v. Apv Regionaal crisisplan Zuidoost-Brabant Regionaal crisisplan Zuidoost-Brabant deel II Bevolkingszorg Gemeenschappelijke regeling voor de Veiligheidsregio Zuidoost-Brabant	Ja, APV is actueel, alleen de vertakkingen binnen de APV (uitvoeringsbesluiten, aanwijzingsbesluiten en beleidsregels) mogelijk wat minder (moet nog onderzocht worden).	Nee	Nee	99% van de gevallen wordt getoetst. Af en toe met zeer gegronde redenen kan afgeweken worden.	Ja

Verkeer en parkeren	Parkeeronderzoek Veldhoven-dorp Parkeerverordening Veldhoven 2004 Verkeerscirculatieplan Klein VCP Veldhoven februari 2007 Mobiliteitsambitie Veldhoven Concept Evaluatie Veldhoven Concept	Nee, beleid wordt op dit moment geactualiseerd.	-	Ja, liever minder regelingen.	Wordt aan getoetst, maar soms obv gegronde redenen ook afgeweken	Ja
Water	Verbreed gemeentelijke rioleringsplan	Ja, om de vier jaar wordt het beleid opnieuw vastgesteld.	Ja, klimaatadoptatie van de hittestress en grote neerslag.	Nee	Wordt getoetst, soms afgeweken.	Ja
Wijk	Evaluatie speelbeleidsplan Subsidieregeling Goed leef- en woonklimaat	Speelbeleidsplan wordt op dit moment geactualiseerd.	Natuurbeleid, hondenbeleid en bomenbeleid.	Nee	Wordt getoetst, soms afgeweken.	Ja
Wonen	Keuzes maken, Woonvisie 2016 en verder Beleidsnota Afhankelijk Wonen 2010	Ja	Ja, wonen met zorg voor bijzondere doelgroepen, woonprogramma's per wijk en beleid sectorhuur.	Nee	Er wordt gewerkt binnen de gestelde kaders.	Ja
Sociaal Domein	Visie op maatschappelijke participatie	Ja	Nee	Nee	-	Ja
Geluid	Ontheffingenbeleid hogere waarden procedure Actieplan EU-Richtlijn Omgevingslawaai	Ja	Nee	Na Ow ontheffing hogere waarde niet meer nodig.	Ja, wordt altijd toegepast	

Bijlage 3: Categorieën verklaring van geen bedenkingen

Raadsbesluit

volgnummer : 12.111

datum raad : 25 september 2012

agendapunt : 10

onderwerp : Vaststellen categorieën van gevallen waarin geen

verklaring van bedenkingen vereist is (Wabo) en delegatie bevoegdheid vaststellen exploitatieplan

De raad van de gemeente Veldhoven;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 07-08-2012, nr. 12.110;

gelet op de Wet ruimtelijke ordening, de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht en de Algemene wet bestuursrecht;

b e s l u i t :

1. dat overeenkomstig artikel 6.5, derde lid van het Besluit omgevingsrecht een verklaring van geen bedenkingen zoals bedoeld in artikel 2.27 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht niet vereist is in de volgende gevallen:
 - a) Bij het weigeren van een aanvraag om toepassing artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 3°, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.
 - b) Bij het beslissen op een aanvraag om toepassing artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 3°, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, mits de aanvraag voldoet aan alle van de volgende kenmerken:
 - de aangevraagde activiteiten zijn niet strijdig met een door de gemeenteraad vastgestelde vigerende structuurvisie;
 - de aangevraagde activiteiten zijn niet strijdig met de provinciale structuurvisie ruimtelijke ordening;
 - de aangevraagde activiteiten zijn niet strijdig met de provinciale verordening ruimte;
 - eventueel in de aanvraag opgenomen woningbouw past binnen het gemeentelijke woningbouwprogramma;
 - de aangevraagde activiteiten kunnen geen ingrijpende gevolgen hebben voor de gemeente.
 - de aangevraagde activiteiten hebben betrekking op niet meer dan 50 grondgebonden woningen;
 - de aangevraagde activiteiten hebben betrekking op niet meer dan 7 bouwlagen.

En indien voor betreffende locatie een nieuw bestemmingsplan in voorbereiding is:

- de aanvraag voldoet aan het in voorbereiding zijnde bestemmingsplan;
- c) In afwijking van het bepaalde onder 1b is een verklaring van geen bedenkingen ook niet vereist voor projecten indien de raad ten behoeve van het project reeds een stedenbouwkundige visie, stedenbouwkundige randvoorwaarden, masterplan, gebiedsvisie, projectplan of daarmee te vergelijken ruimtelijk kader heeft vastgesteld
 2. De bevoegdheid tot het nemen van besluiten ex 6.12, eerste en tweede lid van de Wet ruimtelijke ordening, overeenkomstig de in artikel 6.12, derde lid Wet ruimtelijke ordening genoemde gevallen te delegeren aan het college van burgemeester en wethouders.
 3. Het besluit van 30 september 2010 (volgnummer 10.131) inzake 'Vaststellen categorieën van gevallen waarin geen verklaring van bedenkingen vereist is (Wabo)' in te trekken op de dag na openbare bekendmaking.
 4. Te bepalen dat dit besluit inwerking treedt op de dag na openbare bekendmaking.

Aldus vastgesteld door de raad van de gemeente Veldhoven in zijn openbare vergadering van 25 september 2012.

mr. G.M.W.M. Wasser
griffier voorzitter

drs. J.M.L.N. Mikkers